

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **Jablonecká energetická a. s.**, se sídlem U Rybníka 2402/5, Jablonec nad Nisou, zast. Mgr. Lukášem Votrubou, advokátem se sídlem Moskevská 637/6, Liberec, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo nám. 5, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2020, č. j. 30 A 182/2018 - 68, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Rady žalovaného ze dne 6. 11. 2018, č. j. 10530-36/2013-ERU. Tímto rozhodnutím Rada žalovaného:

1. zamítla rozklad stěžovatelky proti výrokům II. a IV. rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2015, č. j. 10530-27/2013-ERU (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a v této části prvostupňové rozhodnutí potvrdila;
2. zrušila prvostupňové rozhodnutí ve výroku I. v části položky nazvané „Náklady na právní služby“ a v této části řízení zastavila; ve zbylé části výroku I. rozklad zamítla;
3. a změnila prvostupňové rozhodnutí v části výroku III. tak, že slova „ve výši 418 868 Kč“ nahradila slovy „361 888 Kč“.

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byla stěžovatelka uznána vinnou ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“) – výrok I. prvostupňového rozhodnutí, za který jí byla uložena pokuta ve výši 418 868 Kč (výrok III. prvostupňového rozhodnutí) a opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu: vystavit odběratelům tepelné energie opravné vyúčtování výsledné ceny tepelné energie za rok 2011 tak, aby nezahrnovala

neoprávněné náklady (výrok II. prvostupňového rozhodnutí). Výrokem IV. byla stěžovatelce uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[3] Zjednodušeně řečeno: stěžovatelka si v rozporu se zákonem účtovala ve vyúčtování výsledné ceny tepelné energie za rok 2011 neoprávněné náklady (zejm. na reklamu, marketing a propagaci), za což jí byla v důsledku žalobou napadeného rozhodnutí uložena pokuta v konečné výši 361 888 Kč, opatření k nápravě, spočívající v povinnosti provést opravné vyúčtování jednotlivým odběratelům tepelné energie, a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[4] Společně s kasační stížností podala stěžovatelka návrh na přiznání odkladného účinku podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Tento návrh odůvodnila odkazem na uložené opatření k nápravě. Zdůraznila, že pokutu, která jí byla za spáchaný správní delikt uložena, jakož i paušální částku 1 000 Kč jako náhradu nákladů řízení již zaplatila. Avšak s opravným vyúčtováním výsledné ceny tepelné energie za rok 2011 se pojí nemalé náklady, které však postihují také třetí subjekty. Podle napadeného rozhodnutí je totiž stěžovatelka povinna odběratelům tepelné energie vrátit na základě opravného vyúčtování neoprávněné naúčtované částky, přičemž hodnota těchto částek pro jednotlivá odběrná místa se pohybuje od 9,02 Kč do 480,61 Kč bez DPH u odběratelů skupiny B2A, resp. od 13,26 Kč do 8 536,32 Kč bez DPH u odběratelů skupiny bez B2A, a to při celkovém počtu těchto odběrných míst 374 (tato hodnota je dle stěžovatelky zjištělná z důkazů dobropisy). Některá odběrná místa jsou však domy ve správě společenství vlastníků jednotek, bytových družstev či jiných správců, což v konečném důsledku znamená, že i tito správci mají povinnost zaslat každému jednotlivému místu spotřeby (bytu, nebytovému prostoru apod.) opravné vyúčtování za rok 2011. I těmto třetím osobám by tak vznikly náklady (rozúčtování tak postihuje cca 3 500 konečných subjektů).

[6] V případě, že by stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, veškeré tyto náklady by byly vynaloženy zbytečně a předčasně. Stěžovatelka by tak musela opětovně vyúčtovat náklady za rok 2011 a vyčkat konečného rozhodnutí žalovaného, se kterým by mohly být spojeny opět další povinnosti. Náklady na výkon rozhodnutí by se tak ve skutečnosti mohly hradit až třikrát; přičemž tyto náklady zatěžují třetí subjekty – společenství vlastníků jednotek, bytová družstva a správce nemovitostí.

[7] Stěžovatelka také zdůraznila, že rovněž krajský soud přiznal podané žalobě odkladný účinek, stejně jako Nejvyšší správní soud v řízení vedeném pod sp. zn. 6 As 4/2018, ve kterém původně napadené rozhodnutí předsedkyně žalovaného ze dne 21. 9. 2015, č. j. 10530-31/2013-ERU, které předcházelo nyní napadenému rozhodnutí, zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

[8] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že je s jeho přiznáním srozuměn a v souladu se svým postupem v jiných obdobných řízeních nemá proti jeho přiznání námitek. *„Činí tak nikoliv z důvodu uložení správní pokuty, jejíž výše není pro žalobkyni zásadní, ale z důvodu uložení nápravného opatření, které by mělo být realizováno vůči odběratelům, tj. následné zrušení tohoto opatření by zasahovalo i do právní sféry dalších subjektů.“*

pokračování

[9] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[11] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelkou a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[12] Břemeno tvrzení i břemeno důkazní ohledně prokázání splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku, nese v dané věci stěžovatelka. Hrozbu nepoměrně větší újmy musí stěžovatelka dostatečně určitě tvrdit a rovněž náležitě doložit. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32).

[13] Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatelka dostatečným způsobem v posuzované věci tvrdila a prokázala vznik újmy, která by jí, resp. také jiným osobám mohla vniknout v případě, že by kasační stížnosti odkladný účinek přiznán nebyl a byla-li by v řízení o kasační stížnosti úspěšná. Pokud by bylo napadené rozhodnutí krajského soudu a žalovaného shledáno nezákonným, bylo by případné uvedení do původního stavu spojeno se značnými náklady nejen pro samotnou stěžovatelku, ale také pro další subjekty – společenství vlastníků jednotek, bytová družstva apod. V tomto případě by naopak nepřiznání odkladného účinku za současného úspěchu stěžovatelky znamenalo pro tyto další subjekty (odběratele energie) vznik dalších nákladů.

[14] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem za pomoci testu proporcionality, jak již Nejvyšší správní soud vyjádřil dříve v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25. V daném případě nestojí proti újmě, která hrozí stěžovateli (resp. také dalším osobám), riziko narušení veřejného zájmu v podstatě žádné. Důsledkem přiznání odkladného účinku bude v případě neúspěchu stěžovatelky toliko to, že její povinnost provést opravné vyúčtování za rok 2011 bude odložena do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci samé. Přiznání odkladného účinku se naopak zdejšímu soudu jeví jako vhodné řešení i s ohledem na ochranu práv třetích subjektů (jednotlivých odběratelů). Dlužno připomenout, že žalovaný proti přiznání odkladného účinku ničeho nenamítal.

[15] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Jelikož krajský soud usnesením ze dne 17. 12. 2018, č. j. 30 A 182/2018 - 46, přiznal odkladný účinek již podané žalobě, postačí v tomto případě ve výroku tohoto usnesení pouze uvést, že kasační stížnosti se odkladný účinek přiznává, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalovaného.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 5. února 2021

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu